

Radio Maryja
od fascynacji do nienawiści

18

Łowca
ludobójców

14

Małęczuk na
salonach

26

Czy czeka nas
epidemia?

20

PRZE KROJ

NR 23 (3441) / 6 CZERWCA 2011 / CENA 3,99 Zł

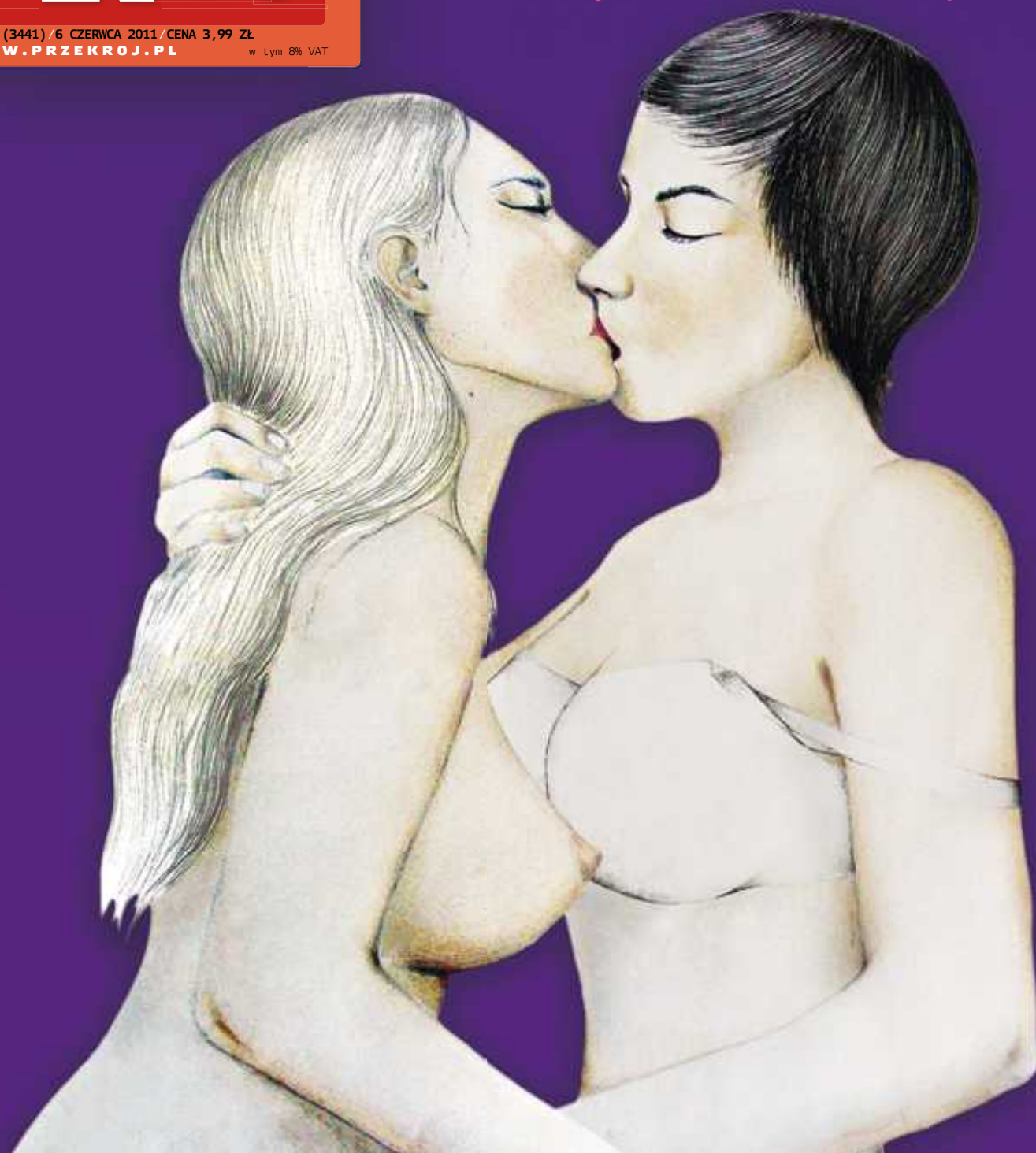
WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Zakazana miłość

Dwa miliony Polek kocha inaczej

6

INDEKS
371424

Moc w parze z bezpieczeństwem.

Sensor Secure.
Jedyne żelazko z czujnikiem
dotyku. Grzeje tylko, gdy
trzymasz je w dłoni.

Wejdź na stronę internetową
www.zelazka-bosch.pl i zagraj
z nami. Codziennie do wygrania
żelazko Sensor Secure.

Żelazko Sensor Secure marki Bosch to połączenie komfortu prasowania i wyjątkowego bezpieczeństwa. Dzięki innowacyjnemu czujnikowi dotyku Active Control, żelazko grzeje tylko wtedy, gdy trzymasz je w ręku. Gdy zdejmiesz z niego dłoń, nagrzewanie stopy odłącza się automatycznie. Wyjątkowa moc i wyrzut pary do 180 g/min gwarantuje, że każdy materiał wyprasujesz szybko i bardzo łatwo. **Sensor Secure – moc w parze z bezpieczeństwem.** Zagraj w grę on-line i wygraj żelazko każdego dnia. www.bosch-home.pl

BOSCH
Technologia bliżej nas

Żelazka Bosch
wyróżnione zostały:

Marka Bosch
laureatem nagród:

Kup książkę

PRZEKROJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

„Przekrój” w sieci:

Inspektor nie wyglądał groźnie. Wydawał się fenomenem szczególnej, kruchej równowagi. Cierpiał na nadwagę i nadpotliwość, ale zarazem, w komplementarnej kontrze jakby, na niedowidzenie i niedowłosienie. Resztki czupryny z rzadkiej kępki nad uchem zaczesywał na tysy czubek glacy, przez co sprawiał wrażenie osobnika tyleż żalosego, co pociesznego. Był to jednakowoż starannie pielęgnowany kamuflaż. Inspektor był niczym zielona mamba udająca zielony badylek, kłusująca śmiertelnym jadem ofiarę zmyłoną niegroźną prezencją. Inspektor, sapiąc, przetaił chusteczką zamglone okulary, a potem spoczone czoło.

– Nazywa się obywatel jakoby S. Tasiek, Stanisław Tasiek, znaczy się... Takie tatuaże zdobią obywatela szyję, plecy, podeszwy stóp i... – inspektor odchrząknął – okolice intymne... Nie ma jednak obywatel żadnego dokumentu tożsamości. Co notabene o tyle nie dziwi, że niespecjalnie byłoby go gdzie schować – pojawił się obywatel nagusieńki w samym centrum Centrum Handlowego „Galeria Centrum”. Świadkowie zeznają, że najpierw jakby powietrze się naelektryzowało, aż włosy na głowie na baczność stanęły i skry szły. Potem błysnęło, huknęło i obywatel jakby znikąd na czubku fontanny kuprem spoczął. Co za nonsensy! Skąd wy, i po co, Stanisławie Tasiek, się tam wzięliście, he?

Gadać! – huknął inspektor – bo z pierdła za obscenę publiczną do końca obsranego życia nie wyjdziecie!

– Przybyłem w pokoju – rzekł głosem nieludzkim S. Tasiek.

– Po słowa prawdy czystej z odległej przeszłości przodków, cny aborygenie. Po drogowskazy i inspiracje ze świętego źródła. Po „Przekrój”. I download kronik wiedzy z www.przekroj.pl.

Z ULGĄ NIE PISZEMY...

...o tym, jak się **Obamie** zaprezentował guru polskich internautów Grzegorz „nowoczesnypolityk.com” Napieralski, oraz o tym, jak się **Obamie** nie zaprezentował Lech Wałęsa, który – przypomnijmy – wstrzymał słońce, ruszył ziemię, odkrył polon i ściśle jednoosobowo obalił komunizm, więc nie będzie woził tyłka do Warszawy na spotkania z jakimś tam prezydentem. Bo mimo wszystko trochę nam wstyd.

...oraz o **epidemii zdiecinnienia**, która dotknęła parę wysoko postawio-

nych osób pierwszego czerwca. Bo – ho, ho, ho, ho – mimo wszystko trochę nam wstyd.

...o **guzikach Tuska**. Bo guziki się porozpinały, lecz sypiącym się stadionom od tego nie przybyło. Tylko głupoty przybyło. A mimo wszystko wstyd.

...o **zespole warszawskiego Teatru na Woli**, który zaprotestował przeciw „nieuzasadnionemu traktowaniu Koziołka Małolatka jako postaci negatywnej” i jakimkolwiek łączeniu „małolatka” lub „małola” z osobą premie-

ra. Bo choć rozumiemy, że to szaleńcza próba zwrócenia uwagi na swój spektakl „Koziołek Małolek”, i domyślamy się, że Koziołek Małolek tego by nie wymyślił, to trochę mimo wszystko wstyd.

...oraz – już bez **zabawiennej ulgi** – o tym, że w permanentnie popularnym konkursie „O godność najmniejszego podnóżka Czesława Miłosza” na czoło wysorował się młody krytyk literacki i sekretarz nagrody Nike Juliusz Kurkiewicz. Przekartkował on „Wiersze wszystkie” noblisty w jed-

nym tomie, modlitewnie zachwycił się jego objętością i poinformował czytelników „Gazety Wyborczej”, że kartkowanie wierszy Miłosza przypomina kartkowanie Biblii oraz że „w środku jest jakby zamknięty cały kosmos”, więc „może ta książka powinna trafić do szuflad w nocnych szafkach wszystkich polskich hoteli?”. Bo to jednak miło, że duch w narodzie nie ginie, rosną nowe pokolenia błyskotliwych pracowników kultury i niewątpliwie nie raz jeszcze będzie nam wstyd.

MARCIN SENDECKI

MARK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

Działanie bakterii na język: trudno teraz będzie użyć żartobliwie określenia „sezon ogórkowy”.

TEMAT Z OKŁADKI

- 6 **Mamy „gejowską ustawę”, „gejowskie związki”, „gejowskie parady”, „gejowskie kluby”, „gejowską kulturę”.** A co z lesbijkami? W Polsce żyje około trzech milionów homo- i biseksualnych kobiet. To ogromna, a mimo to wciąż niezauważana grupa społeczna – piszą Małgorzata Świąchowicz i Marcelina Szumer

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Niskie pensje i narastająca frustracja** – to codzienność młodych naukowców. Zamiast prowadzić badania, toczą walkę ze starymi profesorami. O fatalnej sytuacji polskich doktorantów Agnieszka Fiedorowicz
- 14 **Jeszcze zanim wysłał Ratka Mładicia do Hagi**, za jego głowę płacono więcej niż za głowę Osamy ben Ladena. Dziś prezydent Boris Tadić jest już dla Serbów bezcenny. O tym, dlaczego – pisze Łukasz Wójcik
- 16 **Wiedziała, że ma arytmię, że musi na siebie uważać.** Mimo to zdecydowała się na trzecią ciążę. Niestety, serce Małgorzaty Dydek nie wytrzymało. Wspomnienia przyjaciół Pysia zebrała Agata Jankowska

ROZMOWA PRZEKROJU

- 18 Robert Mazurek rozmawia z **Janem Filipem Libickim** o tym, dlaczego walczy z Radiem Maryja

CYWILIZACJA

- 20 **Trzydzieści lat temu WHO ogłosiła, iż czarnej ospy już nie ma.** Szkoda, że to nieprawda. Właśnie po raz kolejny zgodziła się, by nadal prowadzono badania nad śmiertelnie groźnym wirusem ospy. Tekst Piotra Stanisławskiego
- 23 **Planety dryfujące samotnie**, bez gwiazd, przez oceany pustki? Astronomowie właśnie je odkryli, a to przecież tylko jeden z kosmicznych cudów. O tym i o innych Olaf Szewczyk
- 24 **Też pytanie!**

NA POCZĄTEK

DONAT SZZYLER
ZASTĘPCA
REDAKTORA
NACZELNEGO

Sejm na różowo

Trudno uwierzyć, ale to już 10 lat. 1 maja 2001 roku ulicami Warszawy przeszła pierwsza w historii Parada Równości. Wtedy było to skromne 300 osób. Rok później – gejów, lesbijek i wspierających ich warszawiaków było już dwa tysiące. Wtedy też po raz pierwszy Parada została zaatakowana na dużą skalę. Pięściami, kamieniami, ale też słowami padającymi z ambon i trybuny sejmowej. Co z tego wynikało? Następnym razem uczestników były już cztery tysiące, a w 2005 roku – na nielegalnej, zakazanej przez władze demonstracji – nawet 10 tysięcy. W tym tygodniu homo- i heteroseksualni Polacy przejdą ulicami innego miasta. Nadal jest to Warszawa, ale przez dekadę bardzo się zmieniła. Mieszkańcy zamiast kamieniami

witają pochód wywieszonymi przez okna tęczowymi flagami. Oczywiście wciąż zdarzają się twardogłowi frustraci, a w mediach nagaśniane są przypadki ostrej homofobii, ale na co dzień nikią w tłumie. W ciągu 10 lat geje i lesbijki odzyskali ulice. Oprócz jednej – Wiejskiej. Znajduje się na niej budynek, którego lokatorzy po raz kolejny pokazują, jak bardzo oderwani są od zmieniającego się społeczeństwa. Co trochę dziwi, jeśli wziąć pod uwagę, że jest wśród nich kilku gejów. Jednak wiosennie i optymistycznie zakładam, że posłowi i Sejm zmienić jest łatwiej niż duże miasto i ustawa o związkach partnerskich wejdzie w życie wcześniej niż za kolejną dekadę.

KULTURA

- 26 **„Nikt mi łaski nie robił”, czyli długa i kręta droga Macieja Maleńczuka na ministerialne salony.** W roli przewodnika Jarek Szubrycht
- 30 **Tadeusz Nyczek na kolanach to rzadki widok.** Ciekawych tego, co tym razem sprowadziło do parteru powszechnie szanowanego krytyka, odsyłamy do wywiadu, który przeprowadził z szefem Międzynarodowego Centrum Kultury Jackiem Purchlą
- 32 **Lektura:** Jacek Tomczuk rozmawia z Zofią Kulik o łączeniu wysokiej kultury z chałturą

OTWÓRZ OCZY

- 36 **Wystarczy rzut oka, by określić czas i miejsce. Początek lat 80.,** robotnicze dzielnice Birmingham czy Manchesteru. Chociaż nie, coś tu się nie zgadza. Ciemna karnacja i afrokaraimskie rysy. Stanisław Rajewski o kubańskich punkach

RECENZJE

- 40 **Film:** Pasternak daje 6 na 6. Oleszczyk też. Sprawdźcie, jakie filmy zrobiły na nich takie wrażenie
- 42 **Muzyka:** Szubrycht o polskich debiutach wiosny 2011
- 43 **Książki:** Palahniuk i Shteyngart straszą Kłoskę. Skutecznie
- 44 **Teatr:** Drewniakowi „Życie seksualne dzikich” gmera w głowie

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 45, 46, **Różnorodność**
- 47, 50 z krzyżówką, Kronikami popkultury Orbitowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicza, Ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
- 48 **Dziennik** Jerzego Pilcha
- 49 **Stopklatka**
- 3, 24, 50 **Raczkowski**

ADRES REDAKCJI:
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33,
faks 22 525 99 88, www.przekroj.pl,
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNY:
Artur Rumianek
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO:
Donat Szzyler
SEKRETARZ REDAKCJI:
Piotr Witek
SEKRETARIAT:
Karolina Kajkowska, tel. 22 525 99 33
PRZED WSZYSTKIM: wydarzenia@przekroj.pl,
Mariusz Nowik (szef),
Łukasz Wójcik (zastępca szefa),
Agnieszka Fiedorowicz,
Maciej Jarkowicz, Rafał Kostrzyński,
Anna Szulc, Małgorzata Świąchowicz,
Joanna Woźniczko-Czczott;
stałe współpracujące:
Agata Jankowska, Marcelina Szumer
CYWILIZACJA O ŚRODKA: nauka@przekroj.pl,
Piotr Stanisławski (szef),
Olaf Szewczyk;
stałe współpracujące:
Irena Cieślińska, Urszula Dąbrowska,
Piotr Kossobudzki
KONIEC Z KULTURĄ: kultura@przekroj.pl,
Jacek Wakar (szef),
Marcin Sendek (zastępca szefa),
Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Małgorzata Sadowska, Jacek Tomczuk;
stałe współpracujące: Kuba Dąbrowski,
Łukasz Drewniak, Sebastian Frąckiewicz,
Mariusz Herma, Anna Jastrzębska,
Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski
ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:
rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;
stałe współpracujące: Kaliber 45
PRACOWNIA GRAFICZNA:
Beata Białogłowska-Piwko,
Beata Danowska, Adam Szymański,
Krzysztof Zakrzewski
FOTODYSC: foto@przekroj.pl,
Marcin Kapica (szef)
KOREKTA:
Dorota Dul, Tatiana Hardej;
stałe współpracujące: Kinga Gruca
PROJEKT GRAFICZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski
ARCHIWUM: Dominika Bok
OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: Andrzej Tchórzewski

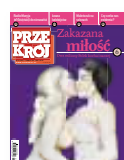
STRONA INTERNETOWA I IPAD:
Marcin Cichoński, Marcin Kijowski (szefowie)
REDAKTORZY: Monika Hrycko-Skowron,
Tomasz Róg, Maria Włodowska
GRAFICY: Katarzyna Bażela, Jakub Bieda,
Martyna Marzec
MULTIMEDIA: Anna Bajorek, Mikołaj Tocki

Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

WYDAWCA:
Grzegorz Hajdarowicz
PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski
DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki
DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumianek
DYREKTOR PROGRAMOWA:
Katarzyna Janowska
PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Jakub Maszkowski
BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Makowski,
p.o. dyrektor biura reklamy, 695 414 905,
Małgorzata Skorupa 601 432 821,
Beata Drogowska 785 855 883, Agnieszka
Pawelec 601 550 348, Elżbieta Smoleń
501 227 979, Eliza Zyromska 785 855 886
DYREKTOR DYSTRYBUCJI:
Elżbieta Maciążek
DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

Rysunek na okładce:
Angelika Sroka
www.animaaart.edu.pl

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKROJ”

PRZYZ WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa, **Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 1792** i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 88 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty w 2011 r.: rocznej – **166,40 zł**, półrocznej – **83,20 zł**. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 69. Prenumerata przez Ruch SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 80a 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPad i w Internecie: tygodniowy – **3,69 zł**, kwartalny – **30,75 zł**; roczny (z rabatem 30 proc.) – **99 zł**. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

AGADIR, SĄ KLIMATY,
GDZIE DUSZA ŚPIEWA

www.visitmorocco.com

MAROKO

TRAVEL FOR REAL